

Dómstóll ÍSÍ

Dómur 3. september 2026

Mál nr. 2/2026

Sigurbjörn Bárðarson

(Sigurbjörn Magnússon hestaréttarlögmaður)

gegn

Landssamband hestamannafélaga (LH)

(Linda Björk Gunnlaugsdóttir formaður og Berglind Karlsdóttir framkvæmdastjóri)

Dómur

Mál þetta var dómtekið að loknum skriflegum málf lutningi. Málið var höfðað með kæru til Dómstóls ÍSÍ, dags. 13. mars 2026. Greinargerð kærða er dags. 25. mars 2026 og athugasemdir kæranda við greinargerð kærða eru dags. 22. apríl 2026.

Kröfur

Kærandi krefst þess að viðurkennt verði Íslandsmet kæranda og hestsins Óðins frá Búðardal í 250 metra skeiði frá árinu 2003 sem gildandi Íslandsmet og kærða verði gert að skrá það með þeim hætti.

Kærði krefst þess að hann verði sýkn af öllum kröfum kæranda í málinu.

Málsatvik

Árið 2003 tók kærandi, Sigurbjörn Bárðarson, þátt í Íslandsmóti (WR-móti) að Brávöllum á Selfossi, sem haldið var af Hestamannafélaginu Sleipni. Kærandi keppti þar m.a. í 250 metra skeiði á hestinum Óðni frá Búðardal. Náði kærandi þar tímanum 20,54 sekúndum samkvæmt handtímatöku. Að viðbætti staðlaðri tímaleiðréttingu upp á 0,28 sekúndur var metið staðfest og skráð sem Íslandsmet í 20,82 sekúndum í samræmi við þágildandi reglur Landssambands hestamannafélaga (LH).

Á aðalfundi Alþjóðasamtaka íslenska hestsins (FEIF) árið 2011 voru samþykktar nýjar tæknireglur um skráningu heimsmeta í kappreiðaskeiði (grein S3.5), sem tóku gildi 1. apríl 2011. Samkvæmt þeim reglum var gerð krafa um sjálfvirka rafræna tímatöku (e. Fully Automatic Timing) og myndavélar við endamark til þess að met teldust gild heimsmet. Í

kjölfarið hóf FEIF nýjan heimsmetalista yfir met sem uppfylltu hin nýju tækniskilyrði, en eldri met voru varðveitt samhliða sem söguleg met (merkt „Old style“).

Innan LH fór fram umræða á Landsþingum um innleiðingu sams konar fyrirkomulags varðandi Íslandsmet. Á Landsþingi LH árið 2014 var samþykkt tillaga Hestamannafélagsins Fáks um að eldri met skyldu standa. Á Landsþingi LH árið 2016 lagði stjórn LH fram tillögu um að skráning Íslandsmeta yrði framkvæmd með sama hætti og hjá FEIF, og var málinu vísað til millipinganefndar. Á Landsþingi LH árið 2018 lagði millipinganefndin fram tillögu um að taka upp sama verklag og FEIF, þannig að gildandi Íslandsmet yrðu aðeins þau met sem mæld væru með rafrænum tímatökubúnaði og myndavélum við endamark, en eldri met, sem náðst höfðu með handklukku, yrðu skráð og birt samhliða sem söguleg met undir heitinu „handklukkutímar“. Var sú tillaga samþykkt á Landsþinginu.

Samkvæmt núgildandi lista LH yfir Íslandsmet í 250 metra skeiði er skráð sem gildandi Íslandsmet tíminn 21.06 sekúndur (sett með rafrænni tímatöku), en árangur kæranda frá 2003 (20,82 sekúndur) er skráður samhliða sem handklukkutími.

Hautið 2025 óskaði kærandi eftir því við LH að met hans frá 2003 yrði virt og skráð sem gildandi Íslandsmet í 250 metra skeiði. Með bréfi stjórnar LH, dags. 23. janúar 2026, var kröfu kæranda hafnað með vísan til samþykktar Landsþings LH 2018 og reglna FEIF. Kærandi skaut þeirri ákvörðun til Dómstóls ÍSÍ með kæru, dags. 13. mars 2026.

Málsástæður og lagarök kæranda

Kærandi byggir á því að Dómstóll ÍSÍ eigi fullnaðarlögsögu í málinu samkvæmt grein 9.3 í lögum LH og grein 20.3 í lögum ÍSÍ, enda varði ágreiningurinn réttindi iðkanda og reglur sársambands innan íþróttahreyfingarinnar. Málið sé tækt til efnismeðferðar þar sem um ástandsbrof sé að ræða, þ.e. viðvaranci ranga skráningu á stöðu metsins. Til vara séu fyrir hendi ótvíræðar sérstakar ástæður í skilningi greinar 24.2 í lögum ÍSÍ til að veita leyfi til málshöfðunar eftir að almennur kærufrestur greinar 24.1 í lögum ÍSÍ sé liðinn.

Kærandi heldur því fram að met hans og hestsins Óðins frá Búðardal hafi verið sett og fullgilt á lögmaetan hátt samkvæmt öllum gildandi reglum árið 2003. Þegar met hafi einu sinni verið réttilega staðfest liggja fyrir formleg og bindandi niðurstaða þar til bærst stjórnvalds eða sambands. Síðari breytingar á reglum eða tækniskilyrðum geti aðeins gilt um ný met framvegis, en ekki haft afturvirk áhrif á áður veitta viðurkenningu.

Kærandi bendir á að samkvæmt b-lið greinar 48.4 í lögum ÍSÍ hafi sársambönd vald til að setja reglur og staðfesta met, en í því felist ekki heimild til að fella niður eða skerða stöðu áður staðfesta meta með afturvirkum hætti. Sú framkvæmd LH að færa metið af aðal lista yfir Íslandsmet og skilgreina það einungis sem „handklukkumet“ feli í sér efnislega niðurfellingu á

áunnum réttindum og heiðri kæranda, sérstaklega í ljósi þess að tími kæranda (20,82 sek.) er betri en skráð rafrænt met (21,06 sek.).

Þá bendir kærandi á að LH hafi beitt staðlaðri tímaleiðréttingu (0,28 sek.) á handklukkutímann í því skyni að gera hann samanburðarhæfan við rafræna tímatöku. Sé það ósamræmi og brot á jafnræðisreglu að líta svo á að met séu samanburðarhæf að tæknilegu formi en neita þeim engu að síður um efnislega viðurkenningu sem gildandi Íslandsmetum. Vísar kærandi einnig til framkvæmdar hjá Frjálsíþróttasambandi Íslands (FRÍ), þar sem leiðrétt handtímamet birtist áfram á opinberum afrekaskrárm.

Loks telur kærandi að samþykkt Landsþings LH 2018 hafi verið haldin verulegum formgalla þar sem handhöfufum eldri meta hafi ekki verið veittur andmælaréttur áður en ákvörðun var tekin um breytingu á stöðu þeirra.

Málsástæður og lagarök kærða

Kærði krefst sýknu og byggir á því að ákvörðun um skráningu Íslandsmeta byggir á lögmætri samþykkt Landsþings LH árið 2018, sem sé æðsta vald innan sersambandsins. Stjórn LH sé bundin af ákvörðunum landsþings og hafi ekki heimild til að víkja frá þeim.

Kærði vísar til þess að LH sé aðili að FEIF og að aðlögun regluverks LH að alþjóðlegum stöðlum FEIF sé bæði eðlileg og nauðsynleg til að tryggja samræmi, jafnræði og áreiðanleika í hestaíþróttum. Á vettvangi FEIF hafi verið ákveðið að gera ófrávikjanlega kröfu um rafræna tímatöku og endamarksmyndavélar frá 1. apríl 2011 og hefja nýjan heimsmetalista á grundvelli þeirrar nákvæmari mælitækni.

Kærði bendir á að tækniþrýðing í tímamælingum hafi kallað á sambærilegar breytingar í öðrum íþróttagreinum. Þannig hafi Alþjóðafriðsliþróttasambandið (IAAF / World Athletics) ákveðið árið 1976 að frá 1. janúar 1977 væri rafræn tímataka (FAT) skilyrði fyrir heimsmetum í hlaupum allt að 400 metrum, og hafi eldri handklukkutímar verið varðveittir sem söguleg met en ekki sem gildandi heimsmet.

Kærði hafnar því að um afturvirka sviptingu áunninna réttinda sé að ræða. Árangur kæranda sé ekki felldur úr gildi eða afmáður, heldur sé hann varðveittur, skráður og birtur opinberlega sem staðfestur sögulegur árangur og met í sínum flokki (handklukkutímar). Það falli ótvírætt undir sjálfstjórnarrétt og valdsvið sersambanda samkvæmt lögum ÍSÍ að ákveða tæknileg skilyrði fyrir skráningu meta og flokkun þeirra með tilliti til ólíkra mæliaðferða.

Forsendur dóms

Lögsaga og kærufrestur

Samkvæmt grein 9.3 í lögum LH og grein 20.3 í lögum ÍSÍ eiga dómstólar ÍSÍ fullnaðarlögsögu í ágreiningsmálum sem rísa innan íþróttahreyfingarinnar um lög og reglur sambandsins og

aðildarfélag þess. Ágreiningur aðila varðar skráningu og flokkun árangurs á opinberum afrekaskrár sársambands, sem ótvírætt fellur undir lögsögu dómstólsins.

Málið lýtur að viðvarandi skráningu LH á Íslandsmetum sem birt er almenningi og iðkendum. Þá liggur fyrir að kærandi leitaði eftir leiðréttingu á skráningunni haustið 2025 og hafnaði stjórn LH erindi hans með formlegu bréfi dags. 23. janúar 2026. Kæra var lögð fram í kjölfar þeirrar afgreiðslu. Verður litið svo á að málið sé tækt til efnisúrlausnar, enda eru jafnframt fyrir hendi veigamiklar og sérstakar ástæður sem varða almennt gildi metaskráningar innan íþróttahreyfingarinnar í skilningi greinar 24.2 í lögum ÍSí.

Efnisleg niðurstaða

Kjarni málsins lýtur að því hvort Landssambandi hestamannafélaga hafi verið rétt og heimilt að skilgreina met kæranda frá árinu 2003 sem sögulegt handklukkumet samhliða gildandi Íslandsmetum sem náðst hafa með rafrænni tímatöku, eða hvort kæranda sé rétt að krefjast þess að árangur hans verði skráður sem gildandi Íslandsmet í 250 metra skeiði.

Samkvæmt b-lið greinar 48.4 í lögum ÍSí fer sársamband með vald til að setja nauðsynlegar keppnisreglur, löggilda dómara, ráðstafa mótum og staðfesta met í sinni íþróttagreinin. Íþróttahreyfingin nýtur ríkrar sjálfstjórnar um tæknileg og fagleg málefni er varða keppnisfyrirkomulag, framkvæmd mælinga og afrekaskráningu, svo fremi sem gætt sé almennt grundvallarregla um málefnaleg sjónarmið, jafnræði og lögmæti málsmeðferðar.

Ljóst er að tækniframfarir í tímamælingum hafa leitt til aukinnar nákvæmni og áreiðanleika við skráningu afreka í íþróttum. Þegar farið er úr handvirkri tímatöku yfir í fullkomlega sjálfvirkra rafræna tímatöku með endamarksmyndavélum verður eðlismunur á mæliaðferðum. Þótt beitt hafi verið staðlaðri tímaleiðréttingu á handklukkutíma breytir það ekki þeirri staðreynd að mannleg viðbrögð og handvirk mælitæki fela í sér óvissuþætti sem rafrænn búnaður útlókar. Það telst því málefnalegt og eðlilegt að sársamband aðgreini afrek eftir því hvaða mælitækni liggur til grundvallar.

Ákvörðun Landsþings LH 2018 um að taka upp sambærilegt skráningarfyrirkomulag og FEÍF á heimsmetum var tekin af æðsta stjórnvaldi sambandsins að undangenginni efnislegri umfjöllun og nefndarstarfi milli þinga. Sú ákvörðun fól ekki í sér að árangur kæranda frá 2003 væri felldur úr gildi, ógiltur eða sviptur sögulegu gildi sínu. Árangur kæranda og hestsins Óðins frá Búðardal stendur óhaggaður sem besti tími sem mældur hefur verið með handklukku og er skráður og birtur sem slíkur á opinberum skrár sambandsins.

Sú ráðstöfun að hefja nýja afrekaskrá yfir met sem náðst hafa með hinum nýja rafræna búnaði og halda eldri handklukkumetum til haga sem sérstökum flokki felur ekki í sér ólögmæta afturvirkni eða brot á reglum ÍSí. Það fellur innan marka lögmæts svigrúms sársambands að skilgreina forsendur gildandi meta framvegis með tilliti til alþjóðlegra krafna og mælitækni.

Með vísan til alls framangreinds verður kærði sýknaður af kröfum kæranda í málinu.

Málskostnaður

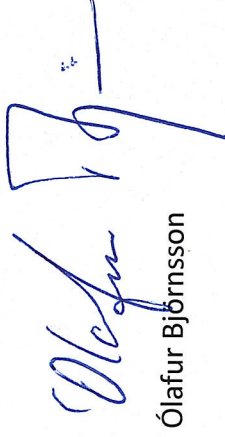
Með hliðsjón af eðli málsins, því að um lögmætt álitamál var að ræða innan vébanda íþróttahreyfingarinnar og með vísan til venju um málskostnað fyrir Dómstóli ÍsÍ, þykir rétt að málskostnaður milli aðila falli niður.

Dómsorð

Kærði, Landssamband hestamannafélaga (LH), er sýkn af kröfum kæranda, Sigurbjörns Bárðarsonar.

Málskostnaður milli aðila fellur niður.

Reykjavík, 3. september 2026

Ólafur Björnsson

Um málskotsheimild

Aðilum er bent á að frestur til að áfrýja máli til áfrýjunardómstóls ÍsÍ er ein vika frá því að aðilum var kunnugt um niðurstöðu málsins, en þó eigi síðar en fjórum vikum eftir að dómur var kveðinn upp, sbr. grein. 35.3 í lögum ÍsÍ.

